

3. Szám.

el a meg-
— Haas
A szélma-
ép irással,
ben irhat-
ét név? Az
A kiadó-
a kedvedre
A vidéki a
ővárosinak
sák a meg-
n közölhe-
atonámnak
a. Az elsőt
a szegény
zázan fog-
ssük. Meg-
an.

ajt váltani
ichtl Márta
ival.

et javára:

ozón!
F. b.

ás

amára.

őzeledvén,
t kiknek
skedjenek
egujítani,
küldhető.

ra:
rona.

”
”
n postai-
-hivatalá-
54. sz.

hivatala.

ten.

KIS HÍR

Szerkeszti Forgó bácsi.

JÓ HIR (Lásd a 212. lapon.)

LXII. köt. 14. szám. Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1902. április 6-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

PISTA ÖRÖKSÉGE.

— Képekkel. —

A látogató.

— PISTI, Pisti! Ugyan hol vagy?

Egy kis leány kiáltozott így, miközben megállt és bizonytalanul tekintett körül a lejtős domb-oldal nagy területén, amelyen egy élő lény sem mutatkozott.

Csinos, gyöngének látszó leányka nyugtalanzkodott így. Fején arany-sárga göndör haj, arca halovány.

Eleinte nem jött válasz; de aztán gyöngé hang hallszott:

— Itt vagyok, itt lenn a viz mellett!

A hang bal felől, a meredek lejtő aljáról jött és így a kis leány örvendő mosolygással indult meg a hang irányában.

A lejtő lábánál bugyborékoló kis patak folydogált, mely fölél, félig a vízben állva, egy kis fiu hajolt. (Lásd a képet a 211. lapon.) Valamit nézett és úgy el volt merülve annak a valaminek a szemléletében, hogy meg se mozdult a kis leány közeledtére, sőt még szemét sem ütötte fel. Közel hozzá, tekintetét gazdájára függesztve, sárga szőrü, hatalmas kutya ült. Szemből szinte sugárzott a hűség és az okosság.

A kis lány nem igyekezett félbe szakítani bátyját, hanem csöndesen melléje kuszott s figyelte minden mozdulatát. Végre a fiu fölkel, ledől a mohás pázsitra és így szól:

— Sajnálom, hogy nem mentem érted, Ilonkám; de a magam módja szerint akartam mulatni ezen a vasárnapon, az egyheti kiállhatatlan iskola után.

— Még mindig úgy utálok, mint ezelőtt? kérdezte Ilonka.

— A leczkével nincs bajom; azzal elég jól boldogulok; de a fiúk oly vásottak!

Nem nagyon bánám különben, ha nem lettem volna előbb olyan kedves iskolában, szólt Pista busan.

— Szegény fiu! vigasztalá Ilonka. Hallottam, mikor anyácskám mondta, hogy amint elég idős leszel, irnokul köll menned, mert a pénze már nem futja a tanittatásodra. Azt mondta: nem szereti, ha feltalálósdit játszol, mert sokkal hasznosabb dolgokkal kell majd foglalkoznod.

— A mama egy betűt sem ért hozzá! szólt Pista türelmetlenül; de beláthatod Ilonkám, hogy már csak be köll fejezmem azt a munkát, amelyről tudom, hogy sikerülni fog. Nézd csak ezt a »játékot«! És itt rá mutatott a patakra. Mit gondolsz, mi ez?»

— Igazi kő-hid, felelé Ilonka. Éppen olyan, mint amilyen a folyón van. De mégis, végtére is csak játé-kszer.

— Nem, ez több mint játék-szer, ez komoly dolog, felelé Pista. Tegnap este egy könyvet olvastam olyan férfiról, aki híres és gazdag lett, mert hidat épített olyan helyen, ahol senki sem tudott azelőtt építeni. Mindenféle munkára van szükség, és ha én felnövök, olyan művet fogok alkotni, amely hasznára válik sok ezer embernek, s még akkor is fennmarad, mikor én már rég meghaltam.

Huga bámulva nézett rá.

— Reményelem, hogy ez sikerülni fog neked, mondá. De szeretném, ha pénzt is keresnél, mert szegények vagyunk. Mikor édes atyánk meghalt, ugy-é nem tudta, hogy szegények leszünk?

— Nem. Elszegényedésünk az ő halála után következett be; de midőn elbucsuztam tőle, ígéretemet vette, hogy mindig lesz gondom rátok, szólt Pista. Ő nem

tudta akkor, hogy milyen nehéz lesz az; de én meg akarom tartani ígéreteimet és annyi pénzt szerezni, hogy kényelmesen megélhessek belőle.

Honka bölintgatott.

— Akkor hát jó dolgunk lesz, szólt; mégis kellemes, hogy megmaradt ez a kis birtokunk, ahová eljöhethünk. Valami csunya városban kellett volna élnünk és akkor még Vigyáz sem maradhatott volna velünk.

... FÉLIG A VIZBEN ÁLLVA, EGY KIS FIU HAJOLT A PATAK FÖLÉ. (L. a 210. lapon.)

Hogy a kutya a nevet hallotta említeni, felugrott, megcsóválta a farkát és elkaffantotta magát.

Pista fölkel s kezét nyujtotta testvéreinek.

— Most pedig gyerünk, Honkám. Uzsonna ideje van. Majd felhuzlak a dombra.

De alig indultak el, Honka megállt.

— Nézd, Pista, azt a furcsa öreg urat.

Egyenest a tanyánk felé tart, tehát bizonyára anyuskát látogatja meg.

— Oda is megy az. Ni, most kitarja a kert-ajtót. Végre egy látogató! kiáltott fel Pista. Siessünk s nézzük meg, valyon kicsoda?

És ezzel neki iramodott a ház felé. Csak akkor állt meg, midőn a kerítéshez ért. Aztán fütttyentett a kutyájának.

— Ilonka, menj be, s nézd meg, hogy ki az? Addig meglánczolólok Vigyázt, mert tudod, hogy édes anyánk nem szereti, ha kutya van a szobában.

Ilonka engedelmesen a kerti ösvényen a házba ment, belépett a pitarba és kinyitotta a lakó szoba ajtaját, amelyben halk beszédet hallott.

Mikor bejött a szobába, édes anyja fölnézett.

— Ez Ilonka leányom, Török ur, szólt. Köszönj ennek az urnak Ilonkám. Messziről jött, hogy minket meglátogasson.

Mikor Ilonka előre lépett, nagy meglepetésére az öreg ur jó nagy csókot nyomott az arczára, és mikor felnézett, jóságos, fehér haju arc mosolygott rá oly hamiskás hunyorítással, hogy a kis lány vissza nevetett.

— Ne haragudj, hogy megcsókoltalak kedvesem, szólt az idegen ur; de otthon szakasztott ilyen unokám van.

— Nagyon örülök, hogy találkozhatom önnel, válaszolt Ilonka udvariasan; és biztos vagyok benne, hogy anyácskám is örül, hogy van kivel beszélgetnie.

Az öreg ur arca fölragyogott. Milyen kedves ez a gyermek és milyen jó modoru! gondolta.

(Folytatása következik.)

EZ AZTÁN A JÓ HIR . . .

(Képpel a ezimlapon.)

*Ez aztán a jó hír:
Ebéd után séta!
Mig Katinka tapsol,
Nagyot ugrik Béla.*

*»Hamar ide, Burkus!
Hadd tudassuk veled,
Te is eljössz pajtás; —
Ez aztán az élet!«*

*»No, de előbb jössz-te,
Hozzunk kissé rendbe;
Meg ne mozdulj addig,
Maradj békén, csendbe!«*

*Igy szól Kati, Béla,
S megkezdik a dolgot . . .
Végig mossák Burkust,
Nem hagynak rajt föltot.*

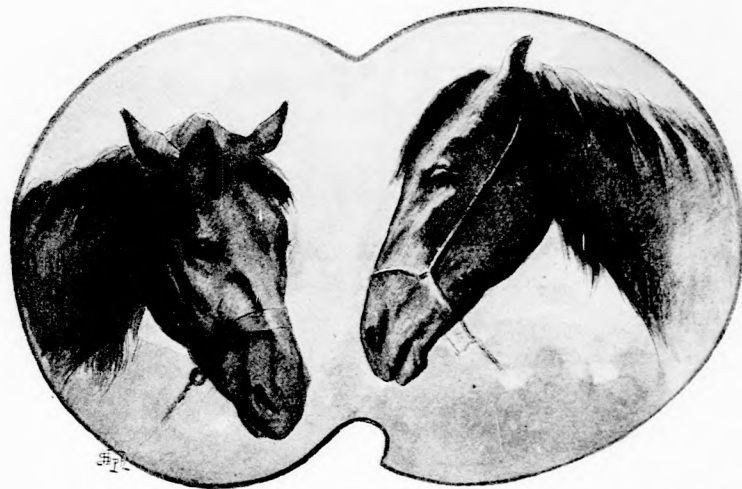
*Fésülik és türi
Ellenkezés nélkül,
A nyakába pedig
Csokrot kötnek végül.*

*Vigan tapsol Béla,
Mikor ez is készen:
»Mert jó voltál Burkus,
Jó ebéded léssen!«*

*»Most már mi is tudjuk,
Minöknek kell lennünk,
Mig anyácskánk fésül
S felöltöztet bennünk!«*

*»Szappant, fésüt mint kell
Sorba várni szépen . . .
Ezentul hát mi is
Igy teszünk majd éppen!«*
Andor diák.

A KÉT IGÁS LÓ.

1. *Igás ló.* — Tudod mi szeretnék én lenni?

2. *Igás ló.* — Csak nem zab-kereskedő?

1. *Igás ló.* — Nem a! Nem találtad el.

2. *Igás ló.* — Talán széna-kereskedő?

1. *Igás ló.* — Ugyan hagyjad azt a kereskedőt, mert mindjárt nem húzok!

2. *Igás ló.* — Ne bomolj, öreg pajtás! Még elakad a kocsink, aztán abrakos tarisznya helyett az ostor jut a nyakunk közé. No hát mondd meg, mi szeretnél lenni? Macska legyek, ha kitalálom. Tán csak nem urasági kocsis?

1. *Igás ló.* — Ugyan hova beszélsz? Ha már lónak teremtett az Isten, hát ló szeretnék maradni, de nem igás ló.

2. *Igás ló.* — Ahá! Holmi urasági hintós ló, ugy-e, aki az Andrássy-uton végig iramodik könnyü, gummi-kerekü hintóval?

1. *Igás ló.* — Az se pajtás, hanem elmondom már: tudd meg hát: verseny-ló szeretnék lenni, de olyan, akit sokat emlegetnek, nevét az ujságokba kiírják, lepingálják és sok pénzt tesznek rája a ver-

senyen. És aztán heteken hónapokon át az istállóban heverészhetsz, lustálkodhat!

2. *Igás ló.* — Hagyd el pajtás, már én csak akkor inkább igás ló maradok.

1. *Igás ló.* — Miért, te bigó?

2. *Igás ló.* — Láttál te már versenylovat?

1. *Igás ló.* — Láttam bizony!

2. *Igás ló.* — Volt az oly gömbölyü, mint mi?

1. *Igás ló.* — Nem a!

2. *Igás ló.* — No látod; tudod mitől olyan az mint az agár?

1. *Igás ló.* — Nem én.

2. *Igás ló.* — No látod, én tudom: mert nem kap eleget enni. Már akkor inkább csak dolgozom, izzadok, fáradok egész nap, de legalább utána jól abrakolnak. Munka után nagyokat alszom; sőt nem is kell félnem, hogy a nagy futásban kitöröm a lábam, vagy a nyakamat szegem. Édes pajtás, én már csak inkább minden nap dolgozom, de legalább nem koplalok és igás ló maradok.

Perényi Lajos.

TÖRVÉNYT ÜL...

Törvényt ül az oroszlán,
Igazságot tészén ...
Sok a dolog, ha így megy,
Estig se lesz készen.

Körülötte bírái,
Krokodilus, róka ...
A nagy vádat a kakas
Szedelegeti szóba.

Hallgató is elég van,
Vizi-ló a vádlott.
Bátor legény! De mostan
Nagy szepegye áll ott ...

Nem is csoda, hogy ha fél;
Az oroszlán mormog:
»Vigyázz komám, különben
Lenyesem a karmod!

»Kis állathoz ezután
Ne merészelj nyulni,
Mert különben bot-eső
Fog hátadra hullni!

»Nem szégyenled magadat
Vastag-bőrű állat?
Olyant mertél bántani,
Aki gyöngébb nálad!

»Mars dutyiba! Tanuld meg:
Gyáva bánt csak gyöngét,
Aki nemes, megvédi
S letörüli könyjét!«

Roboz Andor.

A MAGÁNTANULÓ.

— Jelenetek. —

Személyek:

Olivér
Géza
Inas*Történik falun, Olivér nagybátyjának kastélyában.**Első jelenet.*

(Olivér a pamlagon ül, az inas előtte áll.)

Inas. — Egyebet nem parancsol az ifjuúr?**Olivér.** — Elmehet János. (Az inas az ajtó felé indul.) Unalmas délután!**Inas** (vissza fordul.) Ha talán befogatnék?**Olivér.** — Minek? Tegnap is kocsiztam, holnap is fogok kocsikázni; legyen meg legalább az az örömöm, hogy ma nem kocsikázok.**Inas.** — Ha talán behoznál az ozsonnát?**Olivér.** — Nem vagyok éhes... A bácsi persze nincsen itthon?**Inas.** — A nagyságos ur kilovagolt s csak estére jó vissza.**Olivér.** — Szegény bácsi! Sajnálom, mert ő is nagyon unatkozhatik. Neki sincsen rajtam kívül senkije s engem is csak kétszer-háromszor ha lát napjában. És a nevelő ur mit csinál?**Inas.** — A nagyságos ur irásokat bízott reája.**Olivér.** — Persze, a levelezés! Ő legalább nem unatkozik, mert nevelő is, meg titkár egy személyben. Én is inkább titkára volnék a bácsinak, mint egyetlen unokaöccse. Akkor legalább levelezhetnék, sokat levelezhetnék... Ez is valami, ha nem is éppen annyi, mint az iskola. Ah, ha én iskolába járhatnék!**Inas.** — Hova gondol ifjuúr? A nagyságos ur sohasem engedné meg!**Olivér.** — Tudom. Eleget könyörögtem neki. A nevelő ur is mindig lebeszéli. Csak tudnám miért? Pedig milyen jó volna iskolába járni!**Inas.** — Oh, ifjuúr! Az iskolában nagyon sok rossz gyerek van.**Olivér.** — Hogy érti ezt János?**Inas.** — Hát csak úgy. Mekkora lármát csapnak azok! Visitanak, verekednek, marakodnak.**Olivér.** — De legalább nem unatkoznak. Szoktam őket látni, mikor bemegyünk a városba... magán-vizsgára. Hogy néznek olyankor engemet azok a fiúk!**Inas.** — Irigyelik mind az ifjuurat.**Olivér.** — Oh dehogy! Ha tudnák, hogy milyen élete van egy magán-tanulónak, sajnálnának inkább. Csak magán-tanuló ne volnék!**Inas.** — Csak hogy akkor nem maradhatna ám itt falun. Be köllene menni a városba, idegenek közé.**Olivér.** — Majd megismerkedném, össze barátkoznám velük és akkor nem volnának többé idegenek. Én nagyon szeretnék ismerkedni és barátkozni, csak hogy soha sincsen kívül. (Csöngetés hallszik.)**Inas.** — Bocsánat, ifjuúr. Csöngetett valaki.**Olivér.** — De vissza jöjjön ám azonnal!

*

Második jelenet.

Olivér (egyedül.)

Olivér. — Ezzel a Jánossal még legjobban el tudok beszélgetni. Ő legalább meghallgatja, amit mondok. A nagybácsi meg a nevelő ur sok mindent kérdeznek

tőlem, de a véleményemre nem kíváncsiak. A bácsi jó, nagyon jó. A nevelő ur is jó, nagyon jó. Azt mondják mind a ketten, hogy én is jó vagyok, nagyon jó. És mégis... De már ezen túl nem leszek jó, mert hogy nagyon unatkozom. Reggel, dél előtt még csak hagyján! Tanulok, irok és kalimpálok a zongorán. Mikor a zongorát verem, senki sem marad meg a szobában. Azt mondják, hogy nincsen hallásom. De azért Nero, az ujfundi kutyám, kitart mellettem. Derék állat! Szereti a zenét, s olyan értelmesen hallgatja az ujj-gyakorlatokat, mint ha el akarná tanulni. Hanem délután és főképp este annál többet unatkozom. A bácsi meg a nevelő ur kártyáznak és nekem még nézmem sem szabad. A bácsinak igaza van, mert a nevelő ur nem csak az én nevelőm, hanem az ő titkárja is.

az, hogy te idevaló vagy és még soha sem találkoztunk?

A titkár ur meg szeret is játszani... De én... de én!...

*

Harmadik jelenet.

Olivér, Inas, Géza.

Inas. — Kérem ifjuúr, ez a fiatal úr a városból jön s levelet hozott a nagyságos ur részére. Az ide való jegyző fia és husvéti vakációra jött haza. A levelet átvettem, őt meg bevezettem, mert hogy az ifjuúr azt mondta az imént, hogy unatkozik.

Olivér. — Okosan tette János... (Gézához.) Én Olivér vagyok... Darnay Olivér... Hát téged, hogy hívnak?

Géza. — Gézának... Fejér Gézának...

Olivér. — Örülök, hogy megismerkedhetem veled. Oh, én nagyon szeretek ismerkedni! De hogy van

Géza. — Mióta a gymnasiumba járok, ritkán jövök haza, jobbadán csak is nagy vakációra. Akkor meg az urfi soha sincsen itthon.

Olivér. — Persze, fürdőzünk... De ne nevez engem urfinak... Tegezzük egymást! (Megrázza Géza kezét.) János, hozzon ozsonnát két személyre. (Inas el.)
(Vége következik.)

TAVASZ.

(Képpel a 216. lapon.)

*Tavas van már!... langy szellőcske
Suttog át a légen,
A nap olyan vakítóan
Tündököl az égen.
Fürgén tánczol a napsugár,
Mégfürdik a tóban
És kiugrik még tisztábban,
Sokkal ragyogóbban.*

*Tavas van már!... Ugy örvend a
Kicsi pásztor lelke;
Boldogsággal, édes dallal
Van színiültig telve;
»Uezu neki, hess libuskák,
Fussatok hát szépen,
Ugyis annyit szomorkodtok,
Buslakodtok télen!«*

*Tavas van már!... langy szellőcske
Suttog át a légen...
Kis libuskák nagy gágogva
Futkosnak a réten;
Kis pásztoruk örvend, kaczag,
Dalra nyílik ajka...
Olyan boldog!... Még az ég is
Ugy mosolyog rajta.*

Szirtes Artur.

INNEN-ONNAN.

Fehér néger. Chikagóban él egy Ashburg Lukács nevű hordár, aki néger létére egészen fehér. Pedig ő is feketének született, mint minden más néger. Fekete is maradt mind-addig, míg egyszer villámcsapás nem érintette. Azon kívül, hogy nagyon megijedt, más változás is mutatkozott rajta. Karján ugyanis egy kis fehér foltot vett észre. Csodálkozva nézte egy ideig, de aztán nem törődött vele. De bezzeg meg volt lepve más nap, mikor testének más részein is mutatkoztak ilyen foltok és egyre mind-jobban nőttek. Addig nőttek, míg egy szép napon csak azon vette észre magát a néger, hogy egészen fehér lett. Eleinte röstelkedett e furcsa átalakulás miatt, de azután mit tehetett? Bele nyugodott.

REJTETT NÉV.

— Pótló rejtvény. —

— érték
— gaz
— apa
— alma
— só
— ér
— arcz
— alap
— kos
— ég
— agyar
— lom
— év

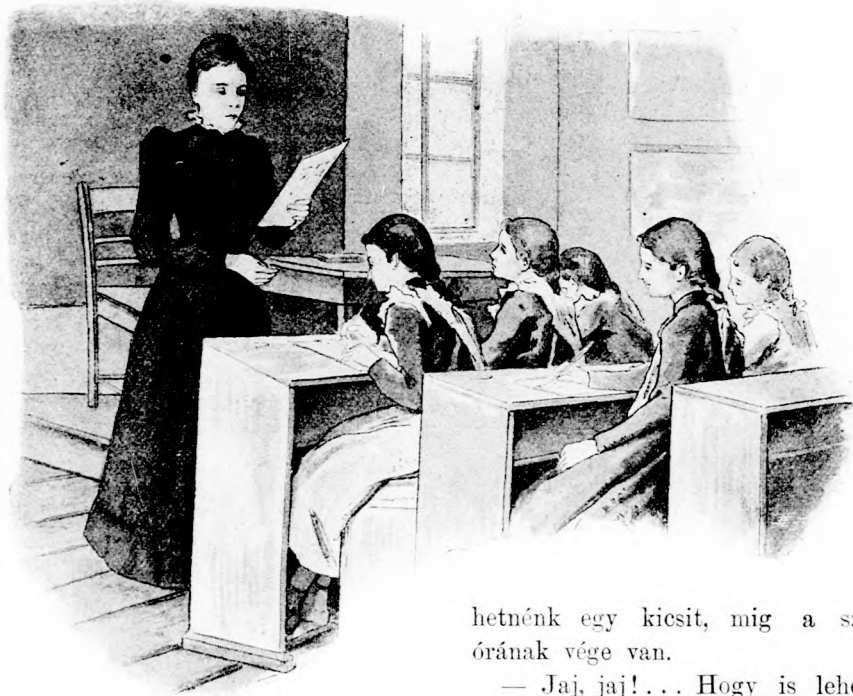
A szókat helyesen pótolva, egy jeles hazai író nevét kapjuk.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Mesék és regék.”

Gyermekek számára írta Vilma néni. Két színes képpel és több szöveg-rajzzal, díszes kötésben.

KÜLÖNÖS BESZÉLGETÉS.

ATANITÓ-NÉNI számtani feladatot diktált, és a kis leányok írkaik fölé hajoltak. Nagy csend volt az osztályban. Még az ablakon zümmögő legvecske is elhallgatott, hogy ne zavarja az előadást.

— Ej, de szokatlan nagy csöndesség van! hallatszott egyszerre a Kalmár Sárika fiókjából; persze olyan halk, suttogó hangon, hogy azt emberi fül meg sem hallhatta. Az iskola-táskája szólalt meg és nem sokára feleletet is kapott, egyenesen a szomszéd fiókból.

— Az ám! Ezt föl kéne használni. Ugy is ritkán történik ilyesmi. Eleseveg-

hetnénk egy kicsit, míg a számtani órának vége van.

— Jaj, jaj!... Hogy is lehet kedvetek csevegni? szolt nyöszörögve-sohajtva egy hang a harmadik pad fiókjai közt. Bizonyára nagyon jól megy a dolgotok. De én nem sokára elpatkolok ebből az árnyék-világból...

— Ej, ej! Ez bizony szomorú dolog. Talán már nagyon öreg vagy? kérdezték részvétellel a többiek.

— Dehogy vagyok öreg, dehogy! Négy hónapos multam csak. Oh, még emlékszem reá, mikor megvettek. A váczi-uti papiroskereskedő kirakatában állottam ott néhány diszes tentatartó üveg között. Volt ott kivülem még néhány iskolai táská, de én azok irányában mély megvetést éreztem, mert amolyan papiros-bőrből voltak össze-

tákolva és bőr-szinüre festve. Hej, de büszkélkedtem is, hogy magam valódi fényes bőrből való vagyok.

— Bocsánatot kérek, hogy közbe szólok, mondta egy szerény hang az első padból. Én is abban a kirakatban laktam, és emlékszem is a bőr-táskára. Meg is szólítottam néhányszor, de válaszra sem érdemesített, mivel hogy én csak papiros-bőrből való vagyok, de épp és egészséges, akár csak új koromban. Sőt a gazdám, Radó Irmuska, jövőre sem szándékozik megválni tőlem.

— Boldog iskola-táska! sohajtott az előbbi. Bezzeg Láncey Lilinek kell addigra három is! Tönkre teszi őket, mint engem. Miért is voltam olyan szép mázzal bevonva? Az tetszett meg Lilinek, aki az ő mamájával arra sétált s a hóna alatt ujdонат-uj könyveket vitt.

— Oh jaj, oh jaj! Látnátok azokat az ujdонат-uj könyveket!... hangzott szomorúan a táská belsejéből. Kitépve lapjaink és tele rajzolgatva. Hová lett a mi szép kemény födelünk? Olyanok vagyunk, mint ha kopaszok volnánk...

— Nos igen, folytatta a táská. Nagyon tetszettem Lilinek, aki bejött mamájával az üzletbe. Drága portéka lehettem, mert négy kerek nagy ezüstöt adtak értem. Lili a könyveket mindjárt elhelyezte bennem szép sorjába, mert a mamája ott volt és megmutatta, hogyan rendezzen be engem. Más nap és harmad nap is a mamája előtt készült el iskolába és rendesen csomagolt belém. De egy napon elkésett az iskolából. Mivel nem ért rá a tan-rendet meg nézni, valamennyi könyvét elő szedte és úgy belém gyömöszölte őket, hogy minden részem ropogott belé. Aztán, hogy nem birt becsukni, húzni kezdte a rajtam levő

kis bőr-szíjat — oh milyen fájdalom volt az! — s közben meg folyton dorgált, hogy: »te csunya táská... te rossz portéka... még elkésem miattad!«

Azóta folyton rosszabbodott a sorsom. A szij is levásott rólam. Egyszer ott felejtett a kertben, mikor épp eső esett. Akkor alig ha nem meghültem, mert az Asztalosék Boriskája ijedt arccal vitt a szobába.

— Ejnye szegény! Merőben átázott a táskája, Lili kisasszony. De kár érte!

— Ezer bocsánatot kérek, szólalt meg ismét egy hang a fiókból: én a Boriska táskája vagyok, de csak tavaly óta. Addig nekem is Lilike volt a gazdám, aki négy hónap alatt úgy tönkre tett, hogy siralom volt rám nézni. Ekkor oda ajándékozott Boriskának, aki addig papirosba göngyöltette volt a könyveit. Új gazdám megfoltozott, össze tüzött-füzött s kék vászonnal vonta be kopott oldalaimat. Most elég helyes jószág vagyok, nem cserélnék a krodilbőr táskával sem.

— Eljen a derék Boriska! kiáltott lelkesülten egy igen csinos vászon táská. Már az olyan gazdát öröm szolgálni, aki a régiből is ujat alkot. Az én gazdám, Fenyéry Etelka, fényes szögecskével verette ki rajtam a nevének kezdő-betűit. De vigyáz is rám és dicsekedve mutogat mindenkinek.

— Hisz' én sem panaszkodhatom a gazdámra, szólt valahonnan egy nyafogó hang. Csak hogy nagyon finom portéka vagyok és nem féltenek eléggé. Tegnap is egy tinta-folt csöppent rám és Olgicza addig dörzsölt, sikált, míg a szép virágok mind lemállottak rólam. De ő azt mondta: »Sebaj! Jobb ha egyszerű és tiszta, mint ha diszes volna és a mellett piszkos.«

Mély hang szólalt meg most:

— Igaza volt! mondá. Lám, én minden disz nélkül való egyszerü fekete vászon-táska vagyok, de már három évet szolgál-tam és jövőre a gazdám öcsséhez kerülök.

— Szép, szép! sipitott egy haragos-zöldre festett papiros-táska; de már én csak jobb szeretem, ha az emberek látnak engem és rajtam a szép képeket. Mert az én gazdám érti a divatot s meg is szól minden egyszerü táskát. Ugy visz az utcán, hogy mindenki meglásson.

— Jól van, jól, fiatal barátom, felelé a fekete vászon-táska. Csak vigyázz magadra kérlek, mert ha egyszer megázol, furcsa keverék lesz belőled!

— Olyan lesz, mint a spenót! gunyoló-dott a szöggel kiveret, mire a többi mind nevetésre fakadt. A cifra táská pedig oly idegesen kaczagott, hogy kiesett a padból.

Csingilingi! . . . csingilingi!

Péter bácsi meghuzta a csengőt. Egy-szerre nagy zaj támadt, a tanító néni be-csukta a könyvet és a leánykák hazafelé készülődtek.

— Ni, mi lelte a táskámat? tépelődött Olgicza; hozzá sem értem és a földre esett.

Lánczy Lili is elő huzta a táskáját, melyen bizony meglátszott a sok viszontagság.

— De csunya már ez a táská! mondá. Holnap oda adom a Péter bácsi kis leányá-nak, én meg kapok ujat.

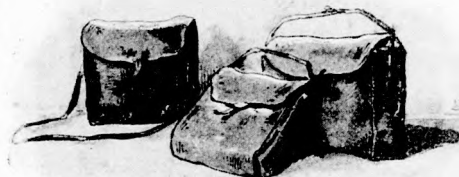
— Mondd meg a mamádnak, szól't Fenyéry Etus komolyan, hogy vegyen neked egy táskát . . . vasból!

A leányok nevettek, Lili piros lett mint a pipacs és lesütötte a szemeit.

— Okosan beszél, suttogta a fekete vá-szontáska; de ezt a leányok nem hallották.

Az egész csevegésből nem értettek egy szót sem, pedig ki tudja? . . . nem-é lett volna jó tudni afelől, amit a táskák beszéltek!

Adél néni.

FOGÓCSKÁHOZ, BUVÓCSKÁHOZ
KISZÁMOLÓ MONDÓKÁK.

I.

*Dírum dírú dírídó!
Egyet fűtgyent a rigó.
Csiricsári Habakuk!
Kétszer szólott a kakuk.
Terefere karika!
Hármat bömmög a bika.
Dinom dánom kis Maris!
Négyet kiált a haris.
Kis-Csepel, Nagy-Csepel!
Gólya ötször kelepel.
Kánikula píttyipatty!
Hatot szól a píttyipatty.
Csingilingi gíngalang!
Hetet üt a nagyharang.
Upré hajrá! — ez alatt
A nyolczadik — elszaladt!*

II.

*Dara hullik, zimankó!
Térül-fordul Fu Jankó.
Virágzik a kankalin,
Legjobb kislány Katalin!
Kánikula, perdula!
Legjobb fiu a Gyula!
Megijedt a nyuszika,
Hozza már a Gyuszika!*

k egy szót
lett volna
beszéltek!
tél néni.

SKÁHOZ
K.

s!

y.

dt!

!

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

Madár-szólás.

Kőszáli sas: Hiá, hiá!...
Királysas: Krau, krau!...
Vércse: Kli, kli!...
Karvaly: Kirk, kirk, gü gü gü!...
Berki kánya: Hi hi hié!...
Ölyv: Mié, mié!...
Darázs ölyv: Kik kik kik!...
Héja: Già giak!...
Vándor sólyom: Kajok kajok!...
Fecskefogó sólyom: Gét hét hét!...
Erdei füles-bagoly: Bumb rumb!...
Közönséges kukik: Pu ku pu vik!...
Ór-gébics: Grüü grüü!...
Kis ór-gébics: Kja kja!...
Tövis-szuró gébics: Gék gék!...
Szürke legyész: Csrié csrié!...
Fekete rigó: Czicsior, tok tak!...
Huros rigó: Csi, csi dak dak dak!...
Fenyő-rigó: Sa sa sa sarrr!...
Kerti vörösfark: Huid dé dé, huid dé dé!...
Fehér barázda-billegető: Csit csit csizsi!...
Vörösbegy: Vid vid tek tesz tek!...
Közönséges királyka: Csit csit!...
Erdei pacsirta: Dirli dirli!...
Pipiske: Düdridié!...
Arany sármány: Sziszzi szicz!...
Sordély: Turr rücz!...
Téli pinty: Tink csük!...
Kenderike: Gek gek!...
Nyári csiz: Cset cset dü dü hoid!...
Barátka: Fudi judi!...
Szén-czinke: Csiü, csiü!...
Erdei pinty: Hincs hincs!...
Szarka: Sak sak sakerakak!...
Bübos banka: Re re huss!...
Fekete harkály: Krük krük!...
Tarka harkály: Gik gik gik!...
Jégmadár: Tiit tit tit!...
Gerlicze: Burtur tur tur!...
Vadgalamb: Kukeruú!...
Köz. fűrj: Pitypalatty!...
Köz. daru: Kruú, kruú!...

Erdei szalonka: Dak dak!... kro... kra!
Sár-szalonka: He he he!...
Szürke gém: Koak koak!...
Szárca: Gür gür!...
Vadlud: Ga ga giá!...
Lotyó-szalonka: Lotyoó!...
Nagy szélkiáltó: Póli póli lipóeli!...
Fülemile: Tio tio tio tio tio tio tiofinx
tio tio tiofinx tio tio tiofinx to to
to to to to to to to tinx tio tio tio tinx
tio tio tio tio tio tio tiofinx tio tio tio
tinx tio tio tio tinx to to to to to to to
to to tinx tio tio tio tinx.

Földvály Miksa.

(Természet. V. 6. a X. szám. 1902. I. 15.)

*

Hideg és fagy. Nekünk tulajdonképen fogalmunk sincs arról, milyen is a nagy hideg és fagy. Hogy némileg sejtthessék gyerekek, elmondok néktek néhány adatot. 1631-ben olyan hideg volt Grönlandban, hogy sziklák és kövek nagy recsegéssel-roppogással repedtek szét s a jég-borította tengerre sűrű gőz-felhők nehezdedtek. Aki a szabadba lépett, úgy érezte, mint ha egész testét korbáccsal vernék és bőrén hólyagok képződtek. — *Barrants* hollandiai utazó, aki először töltött el egy telet az éjszaki sark-vidéken, elbeszéli, hogy az ingek, melyeket mosás végett forró vízbe tettek, annyira össze fagytak vele, hogy a legnagyobb tüzelés mellett is csak alig tudták megpuhítani.

Nagy hidegben kenyér, hus és más élelmi-szer kő-kemény tömeggé lesz. Ha szét akarjuk vagdálni, fejsze és fűrész belétörök. Ha leveszi az ember a kalapját, feje gőzölög, mint valami forró vízzel telt fazék. A szakál jég-tömeggé változik, a szempillák merevvé fagynak, a lábak fájnak, az ember ereje fogy, érzéketlenné, közönyössé, bágyadttá, álmosá lesz.

A fa-törzsek rettenetes csattanással hasadnak ketté. A talaj megreped, a sziklák hasadékaiból gőzölgő források törnek elő, hogy fel-színre jutva, azonnal jéggé merevedjenek.

AZ ÖREG HONVÉD.

Irta és a Petöfi-Társaságban felolvasta Gárdonyi Géza.

REG honvéd, fakó panyókás sipkában

Ballagdál az utcán csöndes egymagában.
A szakálla fehér; a keze remegő,
Meg-megáll s kitér, hol sok a járó-kelő;
Boltra támaszkodik és néz szomorúan,
Oly idegen köztünk, oly fáradt, bágyadott!
... Ha öreg honvéddel találkozol fiam,
Térj ki és emeld meg szépen a kalapod!

Lásd ez az öreg is gyermek volt hajdanán,
Eleven, mint te vagy, s tekintete vidám;
Orczán a tavasz rózsái virultak;
Szólták ösémnek, fiamnak, ifjunak.
Haj, de zivatar jött az ő tavaszára:
Megrendült az ország s ő kardot ragadott...
... Ha öreg honvédek pillantasz arczára,
Emeld meg fiacskám szépen a kalapod!

Ez öreg bácsinak fiatal korába
Gyulladt ki nagy lánggal az ország határa,
S dől ránk a sok gyilkos, rabló vad haramja; —
Fejünkre megkondult a halál harangja.
A hazát menteni előáll a bátor,
S hej, sok mező ivott piros vér-harmatot...
... Ha öreg honvéddel találkozol bárhol,
Emeld meg fiacskám szépen a kalapod!

Bizonytal volt egy ház, ahol az ő nevét,
Esténkiat térdelve, könnyezve rebegék.
»Órizz meg jó Isten a harcban apánkat!«
S ő is imádkozott: »Órizz meg hazánkat!«
Ki tudja, hogy fakó régi attilája
Hány mély sebet takar, mit a honért kapott!...
... Kegyelettel nézz a vén honvéd arczára,
S emeld meg fiacskám szépen a kalapod!

Tudod-e mit jelent: Isaszeg, Branyiszkó,
Kápolna, Segesvár, Budavár, Nagy-Salló?
Ez az öreg honvéd beszélhetne róla!
De hallgat ő. S hallgat a zöldelő róna.
S tudod-e mit jelent Nájgebájde s Arad,
Kufstein és Josefstadt? Jobb is, ha nem tudod...
... Mikor éléd kerül egy ily rokkant alak,
Emeld meg fiacskám szépen a kalapod!

Lásd, az öreg ember olyan mint az árnyék,
Melynek napja lement, de valamit vár még:
Nem lőtünk, nem is a nemzet királyától,
Csak a halált várja Istentől magától.
... Ha nem is ismered, sohasem is láttad,
Köszönj neki fiam, mint öregapádnak.
Akár jó ruhát hord, akár koldusbotot...
Emeld meg fiacskám szépen a kalapod!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXII. köt. 12-dik számában közölt képlejtvény megfejtése:

I. Gyermekek. II. Rontó Pál.

Helyesen fejtették meg: Boschán Pista és Sárika, Weisz Sándor, Kazy Péter, Garai Lujza és Manczi, Biró testvérek, Nagel Pál, Borhy Margit, Kelen Emmyke és István, Csépany Béla, Hoffmann Elemér és Valika, Szegvári Károly, Fuchs Nándor, Vatyay Mariska, Humayer Erzsike, Stössel Manó, Bakos László, Rakovszky Menyhért, Rados Károly és Guszti, Romeiser Jolán és Laczi, Halász Jenőke, Schwarz Emmy, Löbl M. Ernő, Borsos László, Forgó Bandi, Fleiszner László, Babics Madlén, Lichtner Sándor, Flór Annicza, Knebel Riza, Vidonyi Ilonka és Sándor, Hám Ernő, Magyar Ambrus, Farkas Arisztid, Rihmer Márta, Pap Lilike és Gizike, Hrabovszky gyermekek, Kerekes Gyurka, Mérey Dalma, Fráter Ilonka, Makka Margit, Mentovich Anna és Ella, Trébitsch Károly, Deutsch Ilonka, Barla Aranka és Piroska, Paget János, Kövesi testvérek, Kiss József, Perényi Józsa, Baross Natália, Csics Rózsika, Forrai Árpád, Kilezer Gyula és Edith, Bertényi Imre és Erzsike, Schill László, Eperjesy Aranka, Altstock Hugo, Kőszeghy Marianna, Keresztszeghy Zoltán, Müller Pistike, Holek László, Marsovszky Etelka, G. Hunyadi Ferencz, Jónás Pál, Geréb Andor, Stern Vilma, Pollák Kata, Simek Pista, Thaly Florence, Haksch Mariska, Frankl Lilly, Tichtl Márta, Gonda Mariska és Dezső, Rottenberg Hedvig, Vali és Gyurka, Németh Margit és Zsófia, Bucher Lajoska, ifj. Ternovits Ödön, Szentés Magda, Marton Pista és Ilonka, Csatáry Jani, Hertelendy Bandi, Schmideg Jolán, Tomaschek Márta és Böske, Kiss Géza és Jenő, Scheiber Etel, Herzfeld Tónika, Szohner Tivadar, Asboth Jenő.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett Schaffer Tibor, Mező-Kovács-házán, kinek a jutalom-könyvet. (»Apró szindarabok«). Gyermekek-előadásokra gyűjtötte Forgó bácsi, több képpel, díszes angol vászon-kötésben. A »Forgó bácsi könyvtára« című sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 11-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: ifj. Horváth Mihály, Reismann Ármán, Halász Jenőke, Schwarz Emmy, Borsos László, Gombai Piroska, Fleiszner László, Schaffer Tibor, Stettner Margit, Vidonyi Ilonka és Sándor, Vatyay Mariska, Sommer Mariska, Haidekker Lajoska, Haksch Mariska, Hertelendy Bandi, Szentés Magda, Büchler Jenő és

Helénke, Guidó Béluska, Weisz Elza, Préger Aurél, Sunek Pista, Fuchs Nándor, Holek László, Bertényi Imre és Erzsike, Kiss József, Barla Aranka és Piroska, Adámffy Jolán, Trébitsch Károly, Gottlieb Izsó, Pap Lilike és Gizike, Herskovits Bella és Samu, Harangy Klára, Magyar Ambrus, Szlavik Géza.

— Olvassátok! —

*

Forgó bácsi tíz parancsolata.

1. Leveled papiroza sima szélü legyen és tiszta.
  2. Irkából tépett papirosra levelet ne írj.
  3. Levelet be ne porozz, be ne poczázz.
  4. Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.
  5. Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfejtés, gyűjtés), azt ne küldjed a kiadó-hivatalba.
  6. Ami pedig a kiadó-hivatalnak szól (előfizetés, pótló számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése) azzal ne fordulj hozzám, a szerkesztőhöz.
  7. Leveled papiroza ne legyen rikoltó színü, se illatos.
  8. Csak fekete tentát használj írásra.
  9. Ismeretlen s csakis családi körben járatos beczéző nevet ne használj.
  10. A szerkesztőségbe intézett levél állandó czime legyen: Forgó bácsinak, a »Kis Lap« szerkesztőjének.
- Aki e tíz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé veggyűlvén, elkallódik.

F. b.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Még folyton áradnak felém az én szeretett olvasóim ünnepi köszöntései, színes és virágos levelek és levelező-lapok alakjában. Ez épp oly kegyes mint bájos taraszi üdvözlésekért fogadjátok, kedves gyermekeim, külön és mind-közönségesen forró köszönetemet.

Deutsch Ilonka. Hiszen az első szónál már le is zörren a te titkod zára! Szertelen könnyü biz' az, hugocskám. — — Hertelendy Bandi. Mihelyt a művész elkészíti a rajzokat (és bizony ez az ő sűrű elfoglaltságánál fogva még egy kis időbe kerül) megindítom. Tehát meglesz fiacskám, de csak néhány hó múlva. — Vatyay Mariska. Hát a druzsád ő, mivel hogy ő is Mariska. Az ibolyát köszönöm. Kis lányom van-e? Van ám egy asszony lányom, akinek már magának van egy kis lánya, aki bizony ma-holnap már 7 éves kisasszony, de még

annyira tudatlanka, hogy csak az édes anyja kezével tud írni. A drót nélkül való távirás magyarázatához ismerned köllene a dróttal való távirást. Ismered-e? A rejtvényed sorát várja. Levelező lapokat nem gyűjtök. — **Garai Lujza és Manczi.** Utána nézetek. — **Abdul Fatime és Szelim.** Másodmagával fog megjelenni. — **Balogh Pál.** Előbb látnom kell, csak akkor szólhatok. — **Blasz Erzsébet.** Kéréseddel a *kiadó*-hivatalhoz fordulj. — **Fiby Gábor.** No lám! Az ember ott ül a szigetnek egyik padján, elábrándozva az ébredező tavasznak édes csodáján: amidőn egyszerre csak valaki a bokor mögül orozva... lefotografálja. Így jártam én teveled is. Ott bujkáltál a te ördögös masináddal s annak rendje-módja szerint lekaptál s most a fényképedet, az én arcom mását, nekem husvétii megemlékezésül küldöd be. Igaz, hogy az a te fényképed voltaképen árny-kép, mert olyan fekete vagyok benne mint az a szerencsen, aki a Kossuth-Lajos-utcán strázsálja egy kávéház bejáróját. De azért nagyon megörültem ajándéknak. Bár milyen füstös vagyok benne, mégis a te ragaszkodásod jele sugárzik abból felém. — **Kerpely testv. és társaik.** Sokat mulattam a figura soraitokon. Hamarjában meg sem birtam olvasni hányan is dulakodtok ott a színes tojások körül. De mindenképen jólesett szívemnek ez a tréfás megemlékezés. — **Badić Gizela.** Annyi szép és biztató jelét vettem már művészi tehetségednek, s legujabb termékét némi kétkedéssel nézem: nyomás-e vagy a kezéd munkája? Emigy még becsesebb előttem. Eredetisége ellen csak az látszik tanuskodni, hogy a keltezési hely német voltának megfelelően németül is van a jó kívánság kiírva. Szeretném tudni, nem-e járok helyes nyomon. — **Dienes Erzsike.** Kedvesen emlékezem rátok s annál szívesebben fogadlak most téged, a hetediket is, hűveim sorába. — **Imrédy Béla.** Ki a mestere az ügyes kis festménynek? Mert nem látszik nyomatásnak. — **Humayer Erzsike.** Az egyiket itt fogtam. — **G. Hunyady Ferencz.** Örvendek örömdönek s főképen a velejáráó felbuzdulásnak. A kisasszonyodnak add át szíves üdvözlésemet. — **Fatime, Draga és Alexandra.** Ahhoz képest, hogy csak hat hét előtt kerültetek Londonbul Budapestre: meglepő a ti magyar tudományotok, bárha hibás meg. A fotografiákat érdeklődve várom. — **Wurm Betty.** A kívánt felvilágosítást készségesen adja meg a *kiadó*-hivatal. — **Haksch Mariska.** Csak bátran küldjed. Hiszen, ha nem válnak be, nem közlöm. Ez pedig nem nagy szerencsétlenség. De ügyes és kellemes soraidból látom, hogy megfelelő várhatok tőled. Az írásod csínosságában is örömmel tellett. — **Bojtár Andris, Fuchs Nándor.** A most kezdődő elbeszélés után sorra kerül Ferke ur. — **Szohner Tivadar.** Meg fog jelenni. — **Szegeváry Károly.** Egyszer csak vége kell hogy szakadjon mindennek, hát a »Csillag-szemű juhász« történetének is. De következik majd nem sokára valaki,

akit mindnyájan nagy örömmel fogadtok. — **Ida néni.** Még a héten levél megy. Addig is 1000 és egy üdv! — **Bakos László.** Nem, fiam; leveledet nem vettem. — **Rakovszky Menyhért.** »Már a jóra törekedni is elég«. Így szól egy régi latin közmondás. Rád alkalmazom. — **Zala-Csány(?)** Ha ugyan helyesen olvastam ki az elmosódott posta-bélyegből ezt a nevet. Akit azonban illet: az majd magára ismer belőle. Ennél fogva azt üzenem neki hogy megfejtése alól kifelede a nevét. — **Lichtner Sándor.** »Az Isten nevé hiába ne vedd!« Ismered ezt a szent parancsolatot? Az olyan csekély dolgra nézve tehát ne háborgasd az Uristent. — **Kiss József.** Hogy milyen a háromszög? Hát $\triangle$ ilyen. — **Szász Irén.** Az efféle alkalmi dolgokkal jóval korábban kell járni, már csak azért is, hogy a rajzokkal való ékesítésre teljen az időből. Már így csak a j. év tavaszáig kell elhalasztanunk. — **Kunváry Györgyike.** Az előző üzenet neked is szól. Annyit azonban már most is: hogy fordításod hű és magyaros. — **Engel testv.** Nem a mennyiség magában dönt, hanem a lelt szavak minősége. Hajlitott és ragozott szavak, mint ki is volt jelentve, nem versenyezhetnek. Az időpont sem határoz, ki küldi be a megfejtést legkorábban. Csak idején érkezék, ez elég. — **Baross Natália.** A postán kis lányom, nem egy levél kallódik el. Reményem ez a felvilágosításom megnyugtát. — **Landgraf Dezső.** A másodikat besoroztam. — **Blau Arthur.** A könyv-jegyzékből, melyet kértedre a *kiadó*-hivatal megküld, kedvedre választatsz. Gondosabb írásra törekedhetnél. — **Jónás Pál.** Örömmel fogadlak a *Kis Lap* zászlaja alá. — **Fejér Mariska.** Panaszoddal a *kiadó*-hivatalhoz fordulj. Rég segítették volna már a bajodon, ha figyelemmel olvastad volna el a »Forgó bácsi 10 parancsolatát«, melyet már annyiszor közöltem, hogy azt hittem, betéve tudjátok már. — **Boschán testvérek.** Már hogy ne volna igaz? Hiszen épp azért közlöm. Ami valószínű, az az elbeszélés. Ami meg mese... hát az mese. — **ifj. Horváth Mihály.** Bátran fordulhatsz hozzám, fiacskám. Szívesen fogadom soraidat. — **Kalmár Zsófia.** Mihelyt olvastam, üzenek. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉST

szeretne folytatni *Nicolini Eugenia* (Kis-Garam) *Májay Eugeniával.*

JÓ SZIV.

Az országos gyermek-védő egyesületre s ingyen tejre: *Müller Pistike* 2 K., *Mandl Elluka* 60 f., *Baumgarten* Jolán 2 K.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
F. b.

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.